

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2014-3-65 (Devralma)
Karar Sayısı : 14-35/684-301
Karar Tarihi : 24.09.2014

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI
Üyeler : Kenan TÜRK, Dr. Murat ÇETİNKAYA, Reşit GÜRPINAR,
Fevzi ÖZKAN, Doç. Dr. Tahir SARAÇ

B. RAPORTÖRLER : Mazlum YALÇINKAYA, Name AKÇA

C. BİLDİRİMDE

BULUNAN : - Walgreen Co.
Temsilcisi: Av. H. Emre ÖNAL
River Plaza Kat 17 Bahar Sok. No:13 Büyükdere Cad.
Levent/İstanbul

- (1) **D. DOSYA KONUSU: Alliance Boots GmbH'nin sermayesinin %55'inin Walgreen Co. tarafından devralınması işlemine izin verilmesi talebi.**
- (2) **E. DOSYA EVRELERİ:** Kurum kayıtlarına 05.09.2014 tarihinde giren bildirim üzerine düzenlenen 15.09.2014 tarih ve 2014-3-65/Öİ sayılı Devralma Ön İnceleme Raporu görüşülerek karara bağlanmıştır.
- (3) **F. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda, bildirim konusu işleme izin verilmesinde sakınca bulunmadığı ifade edilmiştir.

G. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

- (1) Bildirime konu işlem; Walgreen Co.'nun (Walgreens) halihazırda %45 oranında ortak olduğu Alliance Boots GmbH'nin (Alliance) sermayesinin %55'ini, dolayısıyla tam kontrolünü devralmasına ilişkindir. Mevcut durumda Alliance, KKR&Co. L.P.'ye (KKR) bağlı fonlar ve Stefano Pessina tarafından kontrol edilmektedir. Bu çerçevede, kalıcı bir kontrol değişikliği meydana getiren dosya konusu işlem, 2010/4 sayılı Rekabet Kurulundan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ'in (2010/4 sayılı Tebliğ) 5/1(b) maddesi kapsamında bir devralma işlemidir.
- (2) Ayrıca, tarafların 2013 yılı Türkiye ve dünya cirolarının 2010/4 sayılı Tebliğ'in 7. maddesinin (a) ve (b) bendinde öngörülen eşikleri aşması nedeniyle dosya konusu işlem izne tabi bir devralma işlemidir.

I.1.Taraflar

I.1.1. Devralan: Walgreens

- (3) Walgreens, ABD'deki en büyük perakende ilaç zincirinde yer alan mağazalarında reçeteli ve reçetesiz ilaçlar ile genel tüketici ürünlerinin satışını gerçekleştirmektedir. Walgreens'in genel tüketici ürünleri segmentindeki satışları temel olarak; ev içi kullanım ürünleri, hazır ve taze yiyecekler, kişisel bakım, güzellik ve şekerleme ürünlerini içermektedir.

I.1.2. Devredilen: Alliance

- (4) Alliance, ecza ürünleri ağırlıkta olmak üzere bir dizi ürün ve hizmetin uluslararası ölçekte satış ve pazarlamasını gerçekleştirmektedir. Alliance'nin iki ana faaliyet konusunu eczane odaklı olarak güzellik ve sağlık ürünlerinin perakende satışı ile ilaç ürünlerinin toptan satış

ve dağıtımını oluşturmaktadır. Alliance dokuz ülkede 3.050'sinin içinde eczane bulunan 3.150'nin üzerinde sağlık ve güzellik ürünlerinin perakende satışının gerçekleştirildiği mağazayı, ayrıca içinde Türkiye'nin de bulunduğu 20 ülkede 370'den fazla ilaç toptan satış ve dağıtım merkezini işletmektedir. Alliance bu faaliyetlerine ek olarak görece küçük çapta fason imalat faaliyetinde de bulunmaktadır.

- (5) Alliance, bildirim konusu devralma işlemi kapsamında rekabetçi açıdan etkilenme ihtimali olan pazarlarda Alliance Healthcare Turkey Holding A.Ş. (AHT) unvanlı holding şirketi aracılığıyla faaliyet göstermektedir. AHT, ilaç, kozmetik ve parfümeri ürünlerinin toptan satış ve dağıtımını faaliyetlerini iştirakleri aracılığıyla gerçekleştirmektedir. Bunlardan en önemlisi Alliance'in tek başına kontrolünü eline bulundurduğu Hedef-Alliance Holding A.Ş.'dir (Hedef-Alliance). Hedef-Alliance çatısı altında ilaç ürünlerinin toptan satış ve dağıtımını pazarında faaliyet gösteren Hedef Ecza Deposu Ticaret A.Ş. (Hedef Ecza Deposu) ve Skills-in Healthcare Paz. ve Tan. Hiz. A.Ş. ile kozmetik ve parfümeri ürünlerinin toptan satış ve dağıtımını pazarlarında faaliyet gösteren Esko Itriya San. ve Tic. A.Ş. unvanlı iştirakleri bulunmaktadır.

I.2. İlgili Ürün ve Coğrafi Pazar ile Etkilenen Pazarlar

- (6) Alliance'in Türkiye'de yürüttüğü faaliyetler iki ana grupta toplanmaktadır; ilaç ürünlerinin toptan satış ve dağıtımını pazarı ile kozmetik ve parfümeri ürünleri toptan satış ve dağıtımını pazarındaki faaliyetler. Alliance'in Türkiye'de faaliyette bulunan iştiraklerinden Hedef Ecza Deposu ilaç ürünlerinin toptan satışı ve dağıtımını pazarının önemli oyuncularını arasında yer almakta ve esas olarak eczanelere, sınırlı bir ölçekte ise hastanelere yönelik faaliyet göstermektedir.
- (7) Alliance'in diğer faaliyet alanını teşkil eden kozmetik ve ıtriya ürünleri dağıtım pazarı oldukça benzer mal ve hizmetler içermektedir. Bu pazarda yer alan ürün grupları saç bakım, ağız bakım, tıraş ürünleri, kâğıt ürünleri ve vücut bakım ürünleri olarak tasnif edilmektedir. Kozmetik ve parfümeri pazarında çok sayıda teşebbüs faaliyet göstermektedir. Türkiye'de piyasaya kozmetik ürün arz eden firmaların Sağlık Bakanlığına kayıt yaptırıp, her ürün için bildirimde bulunmaları gerekmektedir. Bu kapsamda Sağlık Bakanlığının elektronik bildirim sistemine kayıtlı 3.250 civarında teşebbüs bulunmaktadır. Pazarda büyük firmaların yanı sıra doğal, organik ve doğal katkılı ürünleri üreten birçok küçük ve orta boy firma da faaliyet göstermektedir. Kozmetik ürünleri kategorisinde 46.000'i yerli 170.000 civarında ürünün iç pazarda dağıtımını yapılmaktadır.
- (8) Alliance'in yukarıda yer verilen faaliyetleri ve Kurulun aynı konuya ilişkin olarak almış olduğu geçmiş tarihli kararları dikkate alınarak; dosya konusu devralma işlemi bakımından ilgili ürün pazarları "ilaç ürünleri toptan satış ve dağıtımını pazarı" ve "kozmetik ve parfümeri ürünleri toptan satış ve dağıtımını pazarı" olarak tanımlanmıştır.
- (9) Bununla birlikte, işleme taraf olan teşebbüslerin faaliyetleri arasında yatay ve dikey örtüşmelerin olduğu görülmektedir. Tarafların her ikisinin de faaliyetleri, içinde eczane bulunan sağlık ve güzellik ürünleri perakendeciliği açısından kesişmektedir. Ancak, dosya mevcudunda Alliance'in, Türkiye'de yalnızca ilaç, kozmetik ve parfümeri ürünlerinin toptan satış ve dağıtımını pazarında faaliyet gösterdiği, Walgreens'in ise Türkiye'de herhangi bir faaliyetinin bulunmadığı belirtilmektedir. Bu nedenle dosya konusu devralma işlemi bakımından yatay etkilenen pazar bulunmamaktadır.
- (10) Öte yandan Alliance, Türkiye de dahil olmak üzere bazı ülkelerde Walgreens'in faaliyet gösterdiği ilgili ürün pazarının üst pazarı olan ilaç, kozmetik ve parfümeri ürünlerinin toptan satış ve dağıtımını pazarında faaliyet göstermektedir. Bu açıdan, ilaç, kozmetik ve parfümeri ürünlerinin toptan satış ve dağıtımını pazarlarının dikey etkilenen pazarları oluşturduğu kanaatine varılmıştır.

- (11) Dosya konusu ürünler bakımından pazara giriş, üretim, dağıtım, pazarlama ve satış gibi rekabet şartlarının bölgesel bir farklılık göstermediği göz önüne alınarak, tüm ilgili ürün pazarları açısından coğrafi pazar "Türkiye" olarak tespit edilmiştir.

I.3. Değerlendirme

- (12) Alliance'in Walgreens tarafından tek kontrolünün devralınması iki aşamalı olarak yapılandırılmıştır. Walgreens halihazırda tamamlanmış olan ilk aşama neticesinde Alliance'in %45 oranında hissesine sahip olmuştur. Bu devir işlemi Alliance'in kontrol yapısında değişikliğe yol açmamıştır. Bildirim konusu işlem, Walgreens tarafından geriye kalan %55'lik hissenin ve Alliance'in tek başına kontrolünün devralınmasını kapsamaktadır.
- (13) Walgreens ABD'deki en büyük organize ilaç perakendeciliği zincirini işletmekte; mağazalarında reçeteli ve reçetesiz ilaçlar ile genel tüketici ürünlerinin satışını gerçekleştirmektedir. Walgreens'in satışa sunduğu ürün karması içinde ilaç ürünlerinden elde ettiği gelir cirosunun (.....)'ünü oluşturmaktadır. Müşteriler reçetelerindeki ilaçları telefon ile ya da online olarak ulaşarak posta yoluyla veya mağaza içindeki eczanelerden tedarik edebilmektedir. Walgreens sadece ABD, Porto Riko ve Virgin Adaları'nda faaliyet göstermektedir.
- (14) Walgreens'in ana faaliyet alanı olan ve Alliance'in iki önemli faaliyet alanından birini oluşturan organize ilaç ürünleri perakendeciliği olarak nitelendirilebilecek pazar, dosya konusu bildirim bakımından etkilenen pazarlar arasında yer almamaktadır. Zira yatay çakışmanın bulunduğu söz konusu ilgili ürün pazarlarına ilişkin olarak taraflardan hiçbirinin Türkiye'de faaliyeti bulunmamaktadır. Ayrıca, ABD gibi bazı ülkelerde ilaçlar bağımsız eczanelerin yanında marketlerde, zincir eczanelerde ve internet eczanelerinde satılabilirken; Türkiye'de son satış noktaları yalnızca serbest eczanelerdir. Ülkemizde, bir eczacının birden fazla eczane açması veya mesul müdürlüğünü üzerine almasını yasaklayan, 8591 sayılı Eczacılar ve Eczaneler Hakkında Kanun'un 18. maddesinin amir hükmü ile getirilen sahiplik sınırı nedeniyle organize ilaç perakendeciliği pazarına eşdeğer bir pazar da bulunmamaktadır.
- (15) Alliance'in iki ana faaliyet alanından diğeri ise aralarında Türkiye'nin de bulunduğu 20 ülkedeki ilaç ve kozmetik ürünlerinin toptan satış ve dağıtımına ilişkin faaliyetleridir. Bu bakımdan, Alliance'in Türkiye'deki faaliyet alanları olan, Walgreens'in faaliyet gösterdiği pazarın üst pazarı konumundaki "ilaç ürünlerinin toptan satış ve dağıtım pazarı" ile "kozmetik ve itriyat ürünlerinin toptan satış ve dağıtım pazarı" dikey etkilenen pazarları oluşturmaktadır. Kurulun geçmiş tarihli kararlarında ilaç ve itriyat dağıtım hizmetlerinin farklı hizmetler olduğu ve ikame edilemediği, ilaç mamulleri perakendecileri ile itriyat mamulleri perakendecilerinin farklılık taşıdığı; rekabet koşullarının aynı olmadığı hususları dikkate alınarak "ilaç ürünlerinin toptan satışı" ve "itriyat mamullerinin toptan satışı" şeklinde ayrıma gidildiği görülmektedir. Bu çerçevede, bildirim konusu devralma işleminin rekabetçi yapıya etkisi anılan pazarlar açısından ayrı ayrı incelenmiştir.
- (16) Alliance'in Türkiye'deki ilaç ürünlerinin toptan satış ve dağıtım faaliyetlerinde önemli bir yer tutan Hedef Ecza Deposu ile aynı ekonomik bütünlük içindeki iştiraklerinin anılan pazardaki paylarına bakıldığında; 2011 yılında (.....), 2012 yılında (.....) ve 2013 yılında (.....) olduğu görülmektedir. Alliance'in Walgreens tarafından devralınmasının ilaç ürünlerinin toptan satış ve dağıtım pazarının rekabetçi yapısında herhangi bir değişmeye yol açmayacağı açıktır. Ayrıca, Walgreens her ne kadar ilaç ürünlerinin toptan satış ve dağıtım pazarının alt pazarında faaliyet gösterse de mevzuattan kaynaklanan sınırlamalar nedeniyle ülkemiz ilaç perakendeciliği pazarına giriş yapma ihtimali oldukça düşüktür. Dolayısıyla, Alliance'in Walgreens tarafından devralınması işleminin ilaç ürünlerinin toptan satış ve dağıtım pazarında gerek mevcut gerekse de potansiyel rekabet açısından herhangi bir etki doğurmayacağı kanaatine varılmıştır.

- (17) Dosya konusu devralma işlemi bakımından rekabetçi açıdan etkilenme ihtimali bulunan diğer pazar kozmetik ve parfümeri ürünleri toptan satış ve dağıtım pazarıdır. Kozmetik ve itriyat ürünleri dağıtım pazarı yoğunlaşmanın hayli düşük olduğu, dinamik ve rekabetçi bir pazar özelliği göstermektedir. Perakende noktalara satış yapan toptancıların yanı sıra nihai tüketicilere doğrudan satış yapan Amway, Oriflame, Avon gibi yabancı menşeli teşebbüsler de bulunmaktadır. Ayrıca pazara girmek için yasal ya da idari herhangi bir engel de yoktur. Asıl faaliyet alanı başka ürünlerin dağıtımını olan teşebbüsler istedikleri takdirde diğer ürünlerin yanında itriyat ve kozmetik ürünlerinin de dağıtımına kolaylıkla başlayabilmektedir. Alliance'in söz konusu pazardaki paylarına bakıldığında; 2011 yılında %(.....), 2012 yılında %(.....) ve 2013 yılında %(.....) olduğu görülmektedir.
- (18) Alliance'in Walgreens tarafından devralınması ile ilgili pazarın mevcut rekabetçi yapısında herhangi bir değişiklik meydana gelmeyecektir. Bununla birlikte, Walgreens'in kozmetik ve itriyat ürünleri perakendeciliği pazarına giriş potansiyeli oldukça düşüktür. Dolayısıyla, kozmetik ve itriyat ürünlerinin çok farklı yollardan nihai tüketici ile buluşturulabildiği de göz önüne alındığında, söz konusu işlemin herhangi bir rekabetçi endişeye yol açmayacağı kanaatine varılmıştır.

H. SONUÇ

- (19) Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre; bildirim konusu işlemin 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi ve bu maddeye dayanılarak çıkarılan 2010/4 sayılı "Rekabet Kurulundan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ" kapsamında izne tabi olduğuna; işlem sonucunda aynı Kanun maddesinde yasaklanan nitelikte hakim durum yaratılmasının veya mevcut hakim durumun güçlendirilmesinin ve böylece rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmaması nedeniyle işleme izin verilmesine OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.